

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

1275

Na osnovu Člana IV.B.7.a) (IV) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, donosim

UKAZ

**O PROGLAŠENJU ZAKONA O AGENCIJAMA I UNUTRAŠNJIM SLUŽBAMA ZA ZAŠTITU LJUDI
I IMOVINE**

Prolašava se Zakon o agencijama i unutrašnjim službama za zaštitu ljudi i imovine koji je donio Parlament Federacije BiH na sjednici Predstavničkog doma od 16. jula 2008. godine i na sjednici Doma naroda od 9. oktobra 2008. godine.

Broj 01-02-573/08
4. decembra 2008. godine
Sarajevo

Predsjednica,
Borjana Krišto, s. r.

ZAKON

O AGENCIJAMA I UNUTRAŠNJIM SLUŽBAMA ZA ZAŠTITU LJUDI I IMOVINE

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom uređuju se: uvjeti za osnivanje agencija za zaštitu ljudi i imovine (u daljnjem tekstu: agencije), djelatnost agencija, uvjeti za sticanje certifikata, način poslovanja agencija, obavezno organiziranje službe zaštite, unutrašnja služba zaštite, vođenje evidencija i druga pitanja od značaja za organiziranje i rad agencija i unutrašnjih službi za zaštitu ljudi i imovine na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Federacija).

Član 2.

Poslovi zaštite ljudi i imovine privrednih društava, ustanova i drugih pravnih lica (u daljnjem tekstu: pravna lica) obavljaju se osnivanjem agencija za te poslove ili organiziranjem unutrašnje službe zaštite u pravnom licu, u skladu sa ovim Zakonom.

Agencije ne mogu obavljati poslove zaštite ljudi i imovine za potrebe Oružanih snaga Bosne i Hercegovine i organa uprave koji obavljaju poslove iz svoje nadležnosti na osnovu ovlaštenja utvrđenih posebnim zakonima.

Agencije mogu obavljati poslove fizičke i tehničke zaštite objekata koje koriste organi uprave i drugi organi uprave na nivou Federacije, kantona, grada i općine, ukoliko to nije drugačije uređeno posebnim propisom, kao i zaštitu objekata koje koriste političke stranke.

Član 3.

Agencija ima svojstvo pravnog lica.

II. DJELATNOST AGENCIJA

Član 4.

U djelatnost agencije spadaju poslovi koji se odnose na zaštitu ljudi i imovine i obavlja se kao fizička ili tehnička zaštita.

Fizička zaštita, prema ovom Zakonu, bliska je zaštita ljudi i imovine od uništenja, oštećenja, krađe i drugih oblika opasnog ili štetnog djelovanja na zdravlje i život ljudi, odnosno na imovinu.

Tehnička zaštita, prema ovom Zakonu, zaštita je ljudi i imovine tehničkim sredstvima i opremom namijenjenim za te potrebe osim sistema vatrodjave koja je regulirana Zakonom o zaštiti od požara i Zakonom o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Za zakonit rad agencije, odnosno za obavljanje poslova fizičke i tehničke zaštite odgovara odgovorno lice agencije.

Odgovorno lice upravlja, organizira, te obavlja i druge poslove radi zaštite objekata, prostora i ličnosti koje vrši agencija.

Član 5.

Poslovi zaštite ljudi i imovine ne podrazumijevaju ulično patroliranje.

Pod uličnim patroliranjem podrazumijeva se kretanje jednog ili više lica radi obavljanja poslova zaštite ljudi ili imovine u naselju, u prometnim objektima, na moru, rijekama ili jezerima, te u industrijskim i prometnim centrima i u turističkim mjestima.

Član 6.

Agencija ne može imati policijska ovlaštenja niti ovlaštenja pravosudnih organa (sudova, tužilaštava i dr.), niti može obavljati poslove za domaće ili strane državne odbrambene, sigurnosne ili kontraobavještajne službe, kao ni poslove koji spadaju u nadležnost organa unutrašnjih poslova.

Agencije se ne mogu organizirati niti udruživati radi obavljanja nasilnih i drugih radnji protiv bilo kojih javnih tijela u Bosni i Hercegovini ili obavljati radnje kojima se ugrožava teritorijalni integritet ili nezavisnost Bosne i Hercegovine ili druge države.

Član 7.

U obavljanju poslova iz svoje nadležnosti, agencije ne mogu primjenjivati operativne metode i sredstva koja, na osnovu posebnih propisa, primjenjuju organi uprave koji obavljaju poslove iz svoje nadležnosti na osnovu ovlaštenja utvrđenih posebnim zakonima.

III. UVJETI I NAČIN OSNIVANJA AGENCIJE

Član 8.

Za obavljanje poslova zaštite iz člana 4. ovog Zakona osnivaju se agencije.

Agenciju iz stava 1. ovog člana mogu osnovati samo pravna i fizička lica (u daljnjem tekstu: osnivač) koja ispunjavaju uvjete predviđene ovim Zakonom.

Agencije ne mogu osnovati političke stranke.

Član 9.

U postupku osnivanja agencije za obavljanje poslova zaštite iz člana 4. ovog Zakona, osnivač je dužan pribaviti odobrenje za rad od nadležnog kantonalnog organa unutrašnjih poslova, a nakon toga nadležnom sudu podnijeti zahtjev za upis agencije u sudski registar.

Upis agencije u sudski registar obavlja se kod nadležnog suda prema sjedištu agencije, u skladu sa propisima o upisu privrednih društava u sudski registar, s tim što se u sudski registar može upisati samo agencija sa odobrenjem za rad iz stava 1. ovog člana, koje se prilaže u prilogu zahtjeva za upis u sudski registar.

Agencija koja obavlja poslove zaštite izvan mjesta sjedišta agencije može osnovati podružnicu.

Podružnica iz stava 3. ovog člana dužna je pribaviti odobrenje za rad od kantonalnog organa unutrašnjih poslova prema mjestu sjedišta podružnice upisane u sudski registar.

Član 10.

Agencija koja obavlja poslove zaštite izvan mjesta sjedišta agencije obavezna je osnovati podružnicu ukoliko ima:

- 1) najmanje pet certifikovanih lica za fizičku ili tehničku zaštitu,
- 2) odgovarajuća tehnička sredstva i opremu za obavljanje poslova fizičke ili tehničke zaštite.

Član 11.

Ukoliko je osnivač agencije pravno lice, odobrenje za rad može biti izdato pod sljedećim uvjetima:

- 1) za obavljanje poslova fizičke zaštite:
 - najmanje pet lica, od kojih su četiri certifikovana lica za fizičku zaštitu i odgovorno lice i
 - imati odgovarajuća tehnička sredstva i opremu za obavljanje poslova fizičke zaštite;
- 2) za obavljanje poslova tehničke zaštite:
 - najmanje pet lica, od kojih su četiri certifikovana lica za tehničku zaštitu i odgovorno lice i
 - imati odgovarajuća tehnička sredstva i opremu za obavljanje poslova tehničke zaštite;
- 3) za obavljanje poslova fizičke i tehničke zaštite:
 - najmanje devet lica, od kojih su četiri certifikovana lica za fizičku zaštitu, četiri certifikovana lica za tehničku zaštitu i odgovorno lice i
 - imati odgovarajuća tehnička sredstva i opremu za obavljanje poslova fizičke i tehničke zaštite.

Federalni ministar unutrašnjih poslova propisuje tehnička sredstva i opremu za obavljanje poslova fizičke i tehničke zaštite iz stava 1. ovog člana.

Član 12.

Ukoliko je osnivač agencije fizičko lice, osim uvjeta utvrđenih u članu 11. ovog Zakona, dužno je ispunjavati i sljedeće uvjete:

- 1) da je državljanin Bosne i Hercegovine;
- 2) da se protiv lica ne vodi krivični postupak, da nije osuđivano za krivično djelo za koje je izrečena zatvorska kazna, osim krivičnih dijela protiv sigurnosti javnog prometa, odnosno da nije oglašeno odgovornim za prekršaj protiv javnog reda i mira sa obilježjem nasilja;
- 3) ne može biti lice koje je bilo koji organ za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini otpustio zbog nesavjesnog vršenja dužnosti i
- 4) ne može biti lice koje je COMSFOR smijenio iz vojne službe, u skladu sa "Uputstvom stranama".

Član 13.

Osnivač podnosi zahtjev za dobijanje odobrenja za rad agencije kantonalnom organu unutrašnjih poslova prema sjedištu agencije.

Zahtjev se podnosi na obrascu koji propisuje federalni ministar unutrašnjih poslova.

Uz zahtjev se prilažu dokazi o ispunjavanju uvjeta iz čl. 11. i 12. ovog Zakona.

Član 14.

Odobrenje za rad izdaje se u vidu rješenja.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu unutrašnjih poslova (u daljnjem tekstu: Federalno ministarstvo) u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Rješenje doneseno po žalbi iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.

Član 15.

Agencija može početi rad kada dobije rješenje o upisu u sudski registar.

Odobrenje za rad agencije prestaje važiti ako agencija u roku od šest mjeseci od dana dobijanja odobrenja ne počne raditi.

Član 16.

Poslove zaštite iz nadležnosti agencije mogu obavljati samo lica koja ispunjavaju sljedeće uvjete:

- 1) da su državljani Bosne i Hercegovine;
- 2) da imaju certifikat za obavljanje poslova zaštite;
- 3) da su tjelesno i duševno sposobni obavljati poslove zaštite;

4) da imaju najmanje srednju školu, s tim da lice koje obavlja poslove tehničke zaštite ima odgovarajuću školu tehničkog smjera, a odgovorno lice najmanje višu školsku spremu;

5) da se protiv lica ne vodi krivični postupak, da nije osuđivano za krivično djelo za koje je izrečena zatvorska kazna, osim krivičnih djela protiv sigurnosti javnog prometa, odnosno da nije oglašeno odgovornim za prekršaj protiv javnog reda i mira sa obilježjem nasilja;

6) ne može biti lice koje je bilo koji organ za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini otpustio zbog nesavjesnog vršenja dužnosti i

7) ne može biti lice koje je COMSFOR smijenio iz vojne službe, u skladu sa "Uputstvom stranama".

Uvjeti iz stava 1. ovog člana odnose se i na odgovorno lice agencije, kao i na lica koja obavljaju poslove fizičke i tehničke zaštite.

Federalni ministar unutrašnjih poslova, u saradnji sa federalnim ministrom zdravstva, propisuje kriterije za provjeru zdravstvene sposobnosti iz tačke 3) stav 1. ovog člana.

Kantonalni organ unutrašnjih poslova pribavlja dokaz o činjenicama iz tačke 5) stav 1. ovog člana po službenoj dužnosti.

IV. UVJETI ZA STICANJE CERTIFIKATA

Član 17.

Certifikat za obavljanje poslova zaštite iz člana 4. ovog Zakona može steći lice koje pohađa odgovarajuću obuku za obavljanje tih poslova i položi ispit iz te obuke.

Obuka iz stava 1. ovog člana izvodi se prema programu koji utvrdi federalni ministar unutrašnjih poslova, u saradnji sa dekanom Fakulteta kriminalističkih nauka.

Organiziranje i izvođenje obuke obavlja Federalno ministarstvo i Fakultet kriminalističkih nauka, u saradnji sa kantonalnim organima unutrašnjih poslova.

Obuke iz stava 1. ovog člana oslobođena su lica koja su najmanje tri godine vršila dužnost policijskog službenika, sudskog ili zatvorskog policajca ili vojnog policajca, o čemu federalni ministar unutrašnjih poslova donosi posebno rješenje, s tim da su dužna pristupiti polaganju ispita iz stava 6. ovog člana.

Rješenje iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.

Kandidati koji završe obuku pristupaju polaganju ispita pred komisijom koju imenuje federalni ministar unutrašnjih poslova.

Licu koje položi ispit Federalno ministarstvo izdaje certifikat (uvjerenje).

Član 18.

Obuku za sticanje certifikata mogu pohađati lica koja ispunjavaju sljedeće uvjete:

1) da su državljani Bosne i Hercegovine;

2) da su tjelesno i duševno sposobni za obavljanje poslova zaštite;

3) da imaju najmanje srednju školu, s tim da lice koje obavlja poslove tehničke zaštite ima odgovarajuću školu tehničkog smjera, a odgovorno lice najmanje višu školsku spremu;

4) da se protiv lica ne vodi krivični postupak, da nije osuđivano za krivično djelo za koje je izrečena zatvorska kazna, osim krivičnih djela protiv sigurnosti javnog prometa, odnosno da nije oglašeno odgovornim za prekršaj protiv javnog reda i mira koji ima obilježje nasilja;

5) ne može biti lice koje je bilo koji organ za provođenje zakona u Bosni i Hercegovini otpustio zbog nesavjesnog vršenja dužnosti i

6) ne može biti lice koje je COMSFOR smijenio iz vojne službe, u skladu sa "Uputstvom stranama".

Pohađanje obuke za sticanje certifikata odvija se podnošenjem zahtjeva za pohađanje obuke kantonalnom organu unutrašnjih poslova prema mjestu prebivališta zainteresiranog lica.

Uz zahtjev se prilažu dokazi o ispunjavanju uvjeta iz stava 1. ovog člana.

O zahtjevu iz stava 2. ovog člana kantonalni organ unutrašnjih poslova odlučuje donošenjem rješenja.

Protiv rješenja iz stava 4. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Kantonalni organ unutrašnjih poslova dužan je dostaviti primjerak rješenja iz stava 4. ovog člana Federalnom ministarstvu radi organiziranja obuke.

Član 19.

Certifikat se izdaje za obavljanje poslova fizičke zaštite, tehničke zaštite i za obavljanje poslova odgovornog lica.

Federalno ministarstvo propisuje oblik i sadržaj certifikata iz stava 1. ovog člana.

V. NAČIN POSLOVANJA AGENCIJE

1. Sklapanje ugovora

Član 20.

Agencija može obavljati poslove zaštite samo na osnovu ugovora sklopljenog u pisanoj formi sa pravnim ili fizičkim licem.

U ugovoru se precizno utvrđuju prava i obaveze ugovornih strana.

Agencija je obavezna obavijestiti nadležni organ unutrašnjih poslova o sklopljenim ili raskinutim ugovorima iz stava 1. ovog člana u roku od sedam dana od dana njihovog sklapanja odnosno raskidanja.

Član 21.

Zabranjeno je obavljanje poslova zaštite na osnovu ugovora o djelu.

Član 22.

Lica angažirana za obavljanje poslova zaštite iz člana 4. ovog Zakona u radnom su odnosu u agenciji.

2. Način obavljanja poslova fizičke zaštite

Član 23.

Poslove fizičke zaštite obavljaju čuvari tako što neposredno preduzimaju ovim Zakonom dopuštene mjere i radnje radi sprečavanja i otkrivanja štetnih pojava i protupravnih radnji koje mogu nanijeti štete imovini predviđene u stavu 2. člana 4. ovog Zakona, odnosno koje mogu ugroziti život ili tijelo lica koje se štiti ili kada je došlo do većeg narušavanja javnog reda i mira.

Član 24.

Agencija koja obavlja poslove fizičke zaštite može posjedovati vatreno oružje kratke cijevi za najviše jednu polovinu svog osoblja, a koje će čuvari nositi za samoodbranu.

Agencija koja obavlja poslove prijevoza novca i drugih dragocjenosti ima pravo na svako blindirano/oklopno vozilo za koje posjeduje odgovarajuće odobrenje Federalnog ministarstva nabaviti najviše jedno oružje dugačke cijevi, poluautomatskog načina okidanja (sačmarica, pumparica), do pet metaka u okviru, čija cijev nije kraća od 50 cm.

Kantonalni organ unutrašnjih poslova izdaje odobrenje, u skladu sa stavom 1. ovog člana, na osnovu saglasnosti Federalnog ministarstva, kao i za oružje dugačke cijevi ukoliko je to predviđeno kantonalnim propisima.

U smislu ovog Zakona, vatrenim oružjem kratke cijevi smatra se vatreno oružje koje ima cijev čija dužina ne prelazi 20 cm, a cijela dužina oružja ne prelazi 30 cm, koje se automatski puni svaki put kada se ispaliti metak i koje može ispaliti samo jedan metak jednim pritiskom obarača.

Kalibar vatrene oružja može biti najviše do 9 mm. Oružje neće imati prigušivač.

Agencija će nabavljati vatreno oružje u skladu sa važećim zakonima kojima se uređuje način nabavljanja oružja i streljiva.

Član 25.

Agencije su dužne organizirati periodičnu provjeru sposobnosti rukovanja oružjem i provjeru zdravstvene i psihofizičke sposobnosti svojih zaposlenika.

Federalni ministar unutrašnjih poslova propisat će način organiziranja periodične provjere sposobnosti rukovanja oružjem i provjere zdravstvene i psihofizičke sposobnosti zaposlenika agencije.

Federalni ministar unutrašnjih poslova donijet će propis o načinu korištenja vatrene oružja iz člana 24. ovog Zakona, kao i načinu korištenja fizičke sile iz člana 28. ovog Zakona.

Član 26.

Poslove fizičke zaštite novčanih trezora, praćenje, osiguranje prijevoza novca i prijevoza novca, vrijednosnih papira i dragocjenosti, poslove zaštite pravnih lica u čijoj strukturi kapitala Federacija ima vlasnički udio, kao i pravnih lica koja proizvode, koriste i skladište radioaktivne tvari, eksploziv, nuklearno gorivo i otpatke te za ljude i čovjekov okoliš druge opasne i štetne materije, mogu obavljati samo agencije ili unutrašnje službe zaštite iz člana 38. ovog Zakona, koje uz odobrenje za rad dobiju posebno odobrenje Federalnog ministarstva.

3. Prava i dužnosti čuvara

Član 27.

Čuvari koji obavljaju poslove fizičke zaštite objekata, prostora i imovine ovlašteni su za preduzimanje sljedećih radnji:

- 1) upozoriti lice da se udalji iz prostora ili objekta koji se osigurava, ako se neovlašteno nalazi ili zadržava u tom prostoru, odnosno objektu,
- 2) spriječiti neovlaštenom licu ulazak u prostor ili objekt koji se osigurava,
- 3) zadržati lice zatečeno u prostoru ili objektu koji se osigurava u izvršenju krivičnog dijela do dolaska policije,
- 4) spriječiti neovlašten ulazak, odnosno izlazak vozila ili lica sa prtljagom iz prostora ili objekta koji se osigurava, kao i obaviti pregled tih vozila i lica,
- 5) upozoriti lice da se udalji iz prostora ili objekta koji se osigurava ukoliko je došlo do većeg narušavanja javnog reda i mira, u protivnom će zadržati to lice do dolaska policije.

U obavljanju poslova iz stava 1. ovog člana čuvar može upotrijebiti najmanju potrebnu silu i o upotrijebljenoj sili odmah upoznati odgovorno lice agencije.

Čuvar koji zadrži lice iz tač. 3) i 5) stav 1. ovog člana dužan je odmah o tome obavijestiti policiju i upoznati je sa razlozima zadržavanja te postupati prema uputama dobijenim od policije do njenog dolaska.

Član 28.

Čuvar može u obavljanju poslova fizičke zaštite upotrijebiti fizičku silu i druga zakonom dozvoljena sredstva samo ako na drugi način ne može odbiti protupravni i neposredni napad kojim se ugrožava njegov život ili život lica koje osigurava, odnosno štiti ili je napad usmjeren ka uništenju, oštećenju ili otuđenju imovine koju osigurava, odnosno štiti.

Upotreba fizičke sile podrazumijeva izvođenje zahvata koji se koriste u vještini odbrane radi savladavanja otpora lica koje fizički napada čuvara, odnosno lice ili imovinu koje čuvar osigurava, odnosno štiti.

Čuvar ne može prilikom obavljanja poslova fizičke zaštite koristiti dodatna sredstva za sprečavanje napada ili vlastite odbrane niti upotrijebiti silu veću od potrebne za odbijanje protupravnog napada.

Član 29.

Čuvar u obavljanju poslova fizičke zaštite može upotrijebiti vatreno oružje samo kada je to nužno radi zaštite života lica koje čuva ili svoga života i ako se neposredni protupravni napad prema šticećenom licu ili prema njemu nije mogao odbiti upotrebom fizičke sile, odnosno ako se na drugi način nije mogao odbiti neposredni napad na imovinu koju štiti.

Pri upotrebi vatrene oružja čuvar je dužan upozoriti lice protiv kojeg namjerava upotrijebiti vatreno oružje.

Zabranjeno je ispaljivanje hitaca upozorenja.

Kada čuvar upotrijebi fizičku silu ili vatreno oružje pri obavljanju poslova fizičke zaštite, dužan je odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, sačiniti pisani izvještaj i podnijeti ga odgovornom licu agencije.

Agencija dostavlja izvještaj o upotrebi fizičke sile ili vatrene oružja nadležnom tužilaštvu i kantonalnom organu unutrašnjih poslova.

4. Način obavljanja poslova tehničke zaštite

Član 30.

Poslovi tehničke zaštite iz stava 3. član 4. ovog Zakona obavljaju se upotrebom tehničkih sredstava za sprečavanje protupravnih radnji usmjerenih prema licima ili imovini koji se osiguravaju, odnosno štite, a odnose se na sljedeće:

- 1) protuprovalne, protuprepadne i protudiverzijske tehnike;
- 2) zaštitu ljudi i čovjekova okoliša;
- 3) zaštitu podataka i dokumentacije;
- 4) zaštitu nedopuštenog pristupa u štićene prostore i objekte;
- 5) zaštitu od unošenja eksplozivnih, jonizirajućih i drugih opasnih materija i
- 6) zaštitu od iznošenja, odnosno otuđenja štićenih predmeta i stvari.

Tehnička zaštita iz stava 1. ovog člana organizira se i provodi na području štićenog prostora, odnosno štićenih zgrada i drugih objekata, kao i u pratnji i osiguranju tokom prijevoza štićenih lica, novca, vrijednosnih papira i dragocjenosti.

Član 31.

Poslove projektiranja tehničke zaštite može obavljati samo ovlašteno lice registrirano za obavljanje te djelatnosti kod nadležnog suda.

Federalni ministar unutrašnjih poslova donijet će propis kojim će odrediti: vrste tehničkih naprava, sredstava, opreme i zaštitnodojavnih sredstava koja se mogu koristiti za obavljanje poslova tehničke zaštite iz člana 30. Zakona, način i postupak njihove ugradnje, ispravnosti održavanja i projektiranja, kao i uvjete u pogledu stručne spremlje lica zaduženih za obavljanje poslova tehničke zaštite i projektiranja.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) na prijedlog federalnog ministra unutrašnjih poslova donijet će propis kojim će odrediti mjere zaštite finansijskih institucija.

5. Službena iskaznica

Član 32.

Lica koja obavljaju poslove fizičke ili tehničke zaštite dužna su tokom obavljanja tih poslova nositi službenu iskaznicu koju osigurava agencija.

Službenu iskaznicu, na zahtjev agencije, izdaje kantonalni organ unutrašnjih poslova prema sjedištu agencije odnosno podružnice.

Federalni ministar unutrašnjih poslova propisuje oblik i sadržaj službene iskaznice.

Član 33.

Lice kojem je prestao radni odnos u agenciji dužno je vratiti službenu iskaznicu agenciji.

Agencija je dužna dostaviti vraćenu službenu iskaznicu kantonalnom organu unutrašnjih poslova koji ju je izdao radi uništenja.

6. Radna uniforma

Član 34.

Lica koja obavljaju poslove zaštite iz člana 4. ovog Zakona dužna su prilikom obavljanja tih poslova nositi radnu uniformu, koja po boji, kroju i oznakama ne smije biti jednaka uniformi policije, uniformi Oružanih snaga Bosne i Hercegovine ili uniformi službenika drugih organa vlasti.

Radna uniforma mora biti na vidnom mjestu označena znakom agencije i na njoj istaknuta službena iskaznica lica koje je nosi.

Izuzetno, čuvari zaduženi za zaštitu fizičkih lica prilikom obavljanja tih poslova nose civilno odijelo.

Radna uniforma može se nositi samo prilikom obavljanja poslova fizičke i tehničke zaštite na osnovu izdatog radnog naloga.

7. Odgovornost agencije za štetu

Član 35.

Agencija je dužna nadoknaditi štetu koju njen zaposlenik prouzrokuje pri obavljanju ili u vezi sa obavljanjem poslova fizičke ili tehničke zaštite ugovornoj stranci ili trećim licima.

Agencija ima pravo na naknadu isplaćene štete od zaposlenika koji je štetu prouzrokovao namjerno ili krajnjom nepažnjom.

Član 36.

Agencija je dužna sklopiti ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu počinjenu ugovornim strankama ili trećim licima u obavljanju poslova fizičke ili tehničke zaštite.

VI. OBAVEZNO ORGANIZIRANJE SLUŽBE ZAŠTITE

Član 37.

Pravna lica u čijoj strukturi kapitala Federacija ima vlasnički udio, odnosno kanton i općina pravna lica koja se bave proizvodnjom, preradom, distribucijom i skladištenjem nafte, naftnih derivata i gasa, koja se bave eksploatacijom izvorišta pitke i mineralne vode, proizvodnjom i distribucijom električne energije, koja proizvode, koriste i skladište radioaktivne, eksplozivne i druge opasne i štetne materije, odnosno koja se bave čuvanjem arhiva i drugih stvari od izuzetnog značaja za nauku i kulturu, kao i novčarske institucije, dužna su organizirati službu zaštite u skladu sa ovim Zakonom.

Služba zaštite iz stava 1. ovog člana može se organizirati kao vlastita unutrašnja služba ili sklapanjem ugovora sa odgovarajućom agencijom.

Subjekti iz stava 1. ovog člana obavezni su sačiniti procjenu ugroženosti i elaborat o zaštiti za koje saglasnost daje kantonalni organ unutrašnjih poslova prema sjedištu pravnog lica, odnosno podružnice, osim poslova zaštite iz člana 26. ovog Zakona za koje saglasnost daje Federalno ministarstvo.

Vlada Federacije, odnosno kantonalna vlada i općinski načelnici odredit će pravna lica u čijoj strukturi kapitala Federacija odnosno kanton i općina imaju vlasnički udio, koja su obavezna uspostaviti unutrašnju službu zaštite.

VII. UNUTRAŠNJA SLUŽBA ZAŠTITE

Član 38.

Pravna lica mogu organizirati vlastitu unutrašnju službu za obavljanje poslova zaštite svoje imovine, objekata i prostora (u daljnjem tekstu: služba zaštite).

Poslovi zaštite iz stava 1. ovog člana obavljaju se unutar prostora i objekata u kojima se vrši djelatnost.

Član 39.

Nadležni organ pravnog lica donosi poseban akt kojim se organizira služba zaštite.

Aktom iz stava 1. ovog člana utvrđuju se konkretni poslovi fizičke ili tehničke zaštite, određuje službeni prostor, objekti i imovina u kojima će služba obavljati svoje poslove, kao i unutrašnja organizacija te službe sa ukupnim brojem čuvara i odgovornim licem službe.

Kantonalni organ unutrašnjih poslova daje saglasnost za akt iz stava 1. ovog člana o organiziranju službe zaštite.

Član 40.

Da bi pravno lice organiziralo službu zaštite, uz saglasnost iz člana 39. stav 3. ovog Zakona, potrebno je da od kantonalnog organa unutrašnjih poslova dobije odobrenje za rad.

Saglasnost za akt o organiziranju službe zaštite i odobrenje za rad izdaje se u obliku rješenja.

Član 41.

Pravno lice podnosi zahtjev za dobijanje saglasnosti za akt o organiziranju službe zaštite i odobrenje za rad kantonalnom organu unutrašnjih poslova prema sjedištu pravnog lica koje je organiziralo službu zaštite, odnosno prema sjedištu podružnice pravnog lica koje je organiziralo službu zaštite.

Zahtjev se podnosi na obrascu koji propisuje federalni ministar unutrašnjih poslova.

Član 42.

Uz zahtjev iz člana 41. stav 1. ovog Zakona prilaže se osnivački akt službe zaštite i odgovarajući dokazi za utvrđivanje činjenica koje se odnose na sljedeće:

1) za obavljanje poslova fizičke zaštite:

- najmanje pet lica, od kojih četiri certifikovana lica za fizičku zaštitu i odgovorno lice i
- imati odgovarajuća tehnička sredstva i opremu za obavljanje poslova fizičke zaštite;

2) za obavljanje poslova tehničke zaštite:

- najmanje pet lica, od kojih su četiri certifikovana lica za tehničku zaštitu i odgovorno lice i
- imati odgovarajuća tehnička sredstva i opremu za obavljanje poslova tehničke zaštite;

3) za obavljanje poslova fizičke i tehničke zaštite:

- najmanje devet lica, od kojih su četiri certifikovana lica za fizičku zaštitu, četiri certifikovana lica za tehničku zaštitu i odgovorno lice i
- imati odgovarajuća tehnička sredstva i opremu za obavljanje poslova fizičke i tehničke zaštite.

Član 43.

Primjerak rješenja iz člana 40. stav 2. ovog Zakona dostavlja se Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana donošenja rješenja.

Član 44.

Protiv rješenja iz člana 40. stav 2. ovog Zakona može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Rješenje doneseno po žalbi iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.

Član 45.

Odredbe člana 10., člana 15. stav 2., čl. 16., 20., 24. i 25. ovog Zakona na odgovarajući način primjenjuju se i na službe zaštite.

Član 46.

Poslove unutrašnje službe zaštite obavljaju čuvari koji u obavljanju poslova imaju prava i dužnosti utvrđene u čl. od 27. do 29. ovog Zakona.

Na čuvare službi zaštite primjenjuju se odredbe čl. 16., 32., 33. i 34. ovog Zakona.

Član 47.

Ako čuvar u obavljanju poslova službe zaštite prouzrokuje štetu trećim licima, nastala šteta nadoknađuje se na način propisan u členu 35. ovog Zakona.

VIII. EVIDENCIJE

Član 48.

Federalno ministarstvo vodi sljedeće evidencije:

- 1) evidenciju o licima kojima je izdat certifikat za obavljanje poslova fizičke i tehničke zaštite, odnosno certifikat za odgovorna lica;
- 2) evidenciju o izdatim posebnim odobrenjima iz člana 26. ovog Zakona i
- 3) evidenciju o saglasnostima iz člana 24. ovog Zakona.

Kantonalni organi unutrašnjih poslova vode sljedeće evidencije:

- 1) evidenciju o agencijama kojima je izdato odobrenje za rad;
- 2) evidenciju o pravnim licima kojima je izdata saglasnost za akt o organiziranju unutrašnje službe zaštite i odobrenje za rad;
- 3) evidenciju o licima kojima je izdata službena iskaznica i evidenciju o izdatim i uništenim službenim iskaznicama;
- 4) evidenciju o odobrenjima za nabavku vatrenog oružja za potrebe rada agencija i unutrašnjih službi zaštite i

5) evidenciju o sklopljenim i raskinutim ugovorima.

Agencija, odnosno pravna lica koja imaju vlastitu službu zaštite vode sljedeće evidencije:

- 1) evidenciju o licima zaposlenim za obavljanje poslova fizičke zaštite;
- 2) evidenciju o licima zaposlenim za obavljanje poslova tehničke zaštite;
- 3) evidenciju o vatrenom oružju nabavljenom za potrebe lica koja obavljaju poslove fizičke i tehničke zaštite;
- 4) evidenciju o licima zaduženim za službenu uniformu;
- 5) evidenciju o objektima i prostorima koji se štite tehničkom zaštitom i
- 6) evidenciju o objektima koji se štite fizičkom zaštitom.

Član 49.

Federalni ministar unutrašnjih poslova propisuje sadržaj, obrasce knjiga i način vođenja evidencija iz člana 48. ovog Zakona.

IX. KOMORA

Član 50.

Agencije se mogu udruživati u komoru kao svoje strukovno udruženje.

Članovi komore mogu biti i službe zaštite.

Komora ima svojstvo pravnog lica.

Član 51.

Komora ima svoj statut.

Statutom se uređuje organizacija, organi komore i njihove nadležnosti, način izbora organa i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad komore.

Član 52.

Komora se brine o poboljšanju rada svojih članova, utvrđuje pravila njihovog poslovnog ponašanja i može predlagati nadležnim organima vlasti rješenja za pitanja iz djelokruga rada agencija, odnosno službe zaštite.

Član 53.

Komora donosi kodeks profesionalne etike i mjere za njegovo provođenje.

Kodeks sadrži skup principa kojih su se dužna pridržavati lica koja obavljaju poslove fizičke i tehničke zaštite u obavljanju tih poslova.

Kodeks iz stava 1. ovog člana objavljuje se u "Službenim novinama Federacije BiH" i u službenim glasilima kantona.

X. NADZOR NAD PROVOĐENJEM OVOG ZAKONA

Član 54.

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši Federalno ministarstvo i kantonalni organi unutrašnjih poslova, u skladu sa ovim Zakonom.

Član 55.

Kantonalni organi unutrašnjih poslova rješenjem će oduzeti odobrenje za rad agencije i pravnim licima u sljedećim slučajevima:

- 1) ako se utvrdi da su podaci na osnovu kojih je izdato odobrenje za rad lažni ili falsifikovani;
- 2) ako agencija ili pravno lice u ostavljenom roku ne otkloni nepravilnosti utvrđene u rješenju iz člana 60. ovog Zakona;
- 3) ako se u radu agencije utvrdi da ne ispunjava neki od uvjeta iz čl. 11., 12. i 16. ovog Zakona,
- 4) ako se u toku rada utvrdi da pravno lice ne ispunjava neki od uvjeta iz čl. 42. i 45. ovog Zakona.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Član 56.

Kantonalni organ unutrašnjih poslova dužan je dostaviti pravomoćno rješenje o oduzimanju odobrenja za rad iz člana 55. ovog Zakona nadležnom sudu radi brisanja agencije iz sudskog registra, komori i pravnom licu.

Član 57.

Federalno ministarstvo rješenjem će oduzeti posebno odobrenje agenciji, odnosno pravnom licu koje je organiziralo službu zaštite ukoliko prestane obavljati poslove utvrđene u članu 26. ovog Zakona.

Rješenje iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.

Član 58.

Federalno ministarstvo rješenjem će oduzeti licu certifikat za obavljanje poslova fizičke ili tehničke zaštite ili certifikat odgovornom licu u sljedećim slučajevima:

- 1) ako se utvrdi da su podaci na osnovu kojih je izdat certifikat lažni ili falsifikovani;
- 2) ako prestane neki od uvjeta iz člana 16. ovog Zakona i
- 3) ako lice postane trajno nesposobno za obavljanje poslova zaštite na osnovu nalaza nadležne zdravstvene ustanove.

Rješenje o oduzimanju certifikata iz stava 1. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor kod kantonalnog suda prema sjedištu prvostepenog organa.

Član 59.

Inspeksijski nadzor, prema ovom Zakonu, vrši Federalno ministarstvo i kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova.

Federalno ministarstvo vrši inspekcijski nadzor nad poslovima zaštite iz člana 26. ovog Zakona i za pravna lica iz člana 37. ovog Zakona u čijoj strukturi kapitala Federacija ima vlasnički udio.

Kantonalna ministarstva unutrašnjih poslova vrše inspekcijski nadzor prema sjedištu agencije, odnosno podružnice upisane u sudski registar i prema sjedištu pravnih lica koja su organizirala službu zaštite.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor provjerava je li agencija osnovana i posluje li u skladu sa odredbama ovog Zakona, a naročito: ima li odobrenje za rad i obavlja li samo one poslove zaštite koji su uređeni ovim Zakonom, ima li rješenje o upisu agencije u sudski registar, je li sklopljen ugovor o radu u pisanom obliku i je li kantonalni ili federalni organ unutrašnjih poslova obaviješten o sklopljenom ugovoru u skladu sa ovim Zakonom odnosno o raskinutom ugovoru, ima li elaborat o sigurnosti i procjenu ugroženosti, imaju li sva lica angažirana na obavljanju poslova fizičke i tehničke zaštite certifikat i službenu iskaznicu, provjerava obavlja li se poslovanje primjenom propisanih zaštitnih i sigurnosnih mjera, pregleda evidenciju iz člana 48. stav 3. Zakona te način čuvanja i nošenja vatrenog oružja, dokaze o osposobljenosti za rukovanje oružjem i o periodičnoj provjeri vezanoj uz rukovanje oružjem i dokaze o periodičnoj provjeri zdravstvene i psihofizičke sposobnosti, kao i odobrenje za nošenje oružja, te druga pitanja od značaja za poslovanje agencije predviđena zakonom.

Član 60.

U obavljanju poslova inspekcijskog nadzora inspektor može privremeno, do roka određenog za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, rješenjem zabraniti agenciji, odnosno pravnom licu koje je organiziralo unutrašnju službu zaštite obavljanje poslova fizičke ili tehničke zaštite ako utvrdi:

- 1) da su u obavljanju poslova zaštite učinjeni teži propusti u provođenju ovog Zakona i drugih propisa;
- 2) da obavlja djelatnost koja nije predviđena rješenjem o upisu u sudski registar;
- 3) da su za obavljanje poslova fizičke ili tehničke zaštite angažirana lica koja nemaju certifikat;
- 4) da nema odobrenja za rad odnosno posebno odobrenje za rad;
- 5) da nije sklopljen ugovor o radu u pisanom obliku;
- 6) da nema elaborat o sigurnosti i procjenu ugroženosti.

Protiv rješenja iz stava 1. ovog člana može se izjaviti žalba Federalnom ministarstvu u roku od osam dana od dana prijema rješenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Federalno ministarstvo dužno je donijeti rješenje po žalbi iz stava 2. ovog člana u roku od 10 dana od dana prijema žalbe.

XI. KAZNENE ODREDBE

Član 61.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj agencija ili pravno lice koje ima organiziranu unutrašnju službu zaštite:

- 1) ako u obavljanju poslova zaštite iz svoje nadležnosti primjenjuje operativne metode i sredstva ili na način suprotan članu 7. ovog Zakona;
- 2) ako obavlja poslove zaštite bez odobrenja za rad ili prije dobijanja rješenja o upisu u sudski registar (član 14.);

- 3) ako za obavljanje poslova zaštite angažira lica koja ne ispunjavaju uvjete iz člana 16. ovog Zakona odnosno koja nemaju certifikat (član 19.);
- 4) ako poslove zaštite iz svoje nadležnosti obavlja bez sklopljenog pisanog ugovora (član 20.);
- 5) ako poslove zaštite obavlja na osnovu ugovora o djelu (član 21.);
- 6) ako sa licem za obavljanje poslova zaštite ne sklopi pisani ugovor o radu (čl. 20. i 22.);
- 7) ako u obavljanju poslova zaštite koristi vatreno oružje koje nije nabavljeno na zakonom propisani način ili posjeduje više komada vatrenog oružja od dozvoljenog ili drži nedozvoljeno oružje (član 24.);
- 8) ako ne osigura periodičnu provjeru rukovanja oružjem (član 25.);
- 9) ako ne osigura periodičnu provjeru zdravstvene i psihofizičke sposobnosti zaposlenika (član 25.);
- 10) ako obavlja poslove zaštite bez posebnog odobrenja iz člana 26. ovog Zakona;
- 11) ako ne dostavi izvještaj u roku iz člana 29. ovog Zakona;
- 12) ako u obavljanju poslova tehničke zaštite koristi tehnička i druga sredstva koja nisu predviđena za te namjene ili ih ne održava (član 30.);
- 13) ako ne sklopi ugovor o osiguranju od odgovornosti za štetu (član 36.);
- 14) ako ne postupi prema rješenju inspektora (član 60.).

Novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice agencije.

Član 62.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM kaznit će se za prekršaj agencija i pravno lice koje ima organiziranu unutrašnju službu zaštite:

- 1) ako ne osigura potrebne službene iskaznice (član 32.);
- 2) ako službenu iskaznicu ne dostavi kantonalnom organu unutrašnjih poslova radi uništenja (član 33.);
- 3) ako ne osigura odgovarajuću radnu uniformu (član 34.);
- 4) ako lice angažirano na poslovima zaštite u vršenju svoje dužnosti nema istaknutu službenu iskaznicu na vidnom mjestu (član 34.);
- 5) ako ne vodi evidenciju iz člana 48. stav 3. ovog Zakona;
- 6) ako lice angažirano na poslovima zaštite nosi vatreno oružje izvan objekta koji se štiti;
- 7) ako koristi službeno vozilo za intervenciju bez jasno istaknutog znaka (loga) agencije.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice agencije, odnosno unutrašnje službe zaštite.

Član 63.

Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice iz člana 37. ovog Zakona ako ne organizira službu zaštite ili ne sklopi ugovor o obavljanju poslova zaštite sa odgovarajućom agencijom.

Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se pravna lica koja angažiraju lica za obavljanje poslova zaštite bez posjedovanja odobrenja za rad.

Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 KM do 3.000,00 KM kaznit će se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i odgovorno lice u pravnom licu.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 64.

Zahtjevi za davanje odobrenja za rad ili saglasnosti agencijama ili pravnim licima koji organiziraju službu zaštite podneseni do stupanja na snagu ovog Zakona završit će se u skladu sa propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 65.

Vlada Federacije i Federalno ministarstvo dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona donijeti propise za čije su donošenje ovlaštteni ovim Zakonom.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana primjenjivat će se propisi koji su se primjenjivali do dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 66.

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o agencijama za zaštitu ljudi i imovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 50/02).

Član 67.

Ovaj Zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamenta Federacije BiH
Stjepan Krešić, s. r.

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamenta Federacije BiH
Safet Softić, s. r.
